

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг
Бага тойруу-3, Засгийн газрын IV байр
Утас: 26-04-37, Факс: 51-26-42-30
E-mail: info@audit.gov.mn

ЭРЧИМ ХҮЧНИЙ ЗОХИЦУУЛАХ
ХОРООНЫ ДАРГА Э.ТҮВШИНЧУЛУУН
ТАНАА

2023.03.15 № 07/548
танай _____-ны № _____-т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.8-д заасны дагуу Эрчим хүчний зохицуулах хорооны 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, орлогын дэлгэрэнгүй, өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгуудад аудит хийлээ.

Эрчим хүчний зохицуулах хорооны 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайланг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг хэрэгжүүлж ажилласнаар үйл ажиллагааны зардлыг 351.0 сая төгрөгөөр хэмнэж, 194.6 сая төгрөгийн цэвэр ашигтай ажилласан байна.

Аудитын гол асуудал

Тайлант онд 15 аж ахуйн нэгжид 19 тусгай зөвшөөрөл шинээр олгож, 53 байгууллагын 106 тусгай зөвшөөрлийн хугацааг сунгаж, зохицуулалт үйлчилгээний хөлсний орлого 998.7 сая төгрөг, бусад орлого 83.9 сая төгрөгийг бүрдүүлж, нийт орлого төлөвлөснөөс 1,082.6 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Тус байгууллага нь тайлант онд 4 зорилтын хүрээнд 26 ажил төлөвлөснөөс 21 ажил 100.0 хувь, 3 ажил 90.0 хувь, 2 ажил 80.0 хувь, нийт дүнгээр 97.7 хувийн гүйцэтгэлтэй ажилласан байна.

Удирдлага болон Засаглах эрх бүхий этгээдийн санхүүгийн тайланд хүлээх үүрэг, хариуцлага

Удирдлага нь санхүүгийн тайланг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

САНХҮҮ-НИЙЦЛИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Мөрийн дугаар	Үзүүлэлт	2021 оны 12-р сарын 31	2022 оны 12-р сарын 31
1	ХӨРӨНГӨ		
1.1	Эргэлтийн хөрөнгө		
1.1.1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө	282,935,860.13	390,244,219.71
1.1.2	Дансны авлага	305,023,424.31	641,837,642.19
1.1.3	Татвар, НДШ –ийн авлага	4,652,640.06	8,089,558.85
1.1.4	Бусад авлага	210,276.17	377,241.78
1.1.6	Бараа материал	16,591,773.67	12,187,821.07
1.1.7	Урьдчилж төлсөн зардал/тооцоо	7,200,000.00	-
	Эргэлтийн хөрөнгийн дүн	616,613,974.34	1,052,736,483.60
1.2	Эргэлтийн бус хөрөнгө		
1.2.1	Үндсэн хөрөнгө	4,613,817,825.90	4,277,149,868.09
1.2.2	Биет бус хөрөнгө	70,180,257.56	122,982,119.96
	Эргэлтийн бус хөрөнгийн дүн	4,683,998,083.46	4,400,131,998.05
	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	5,300,612,057.80	5,452,868,471.65
2	ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗДИЙН ӨМЧ		
2.1	Өр төлбөр		
2.1.1	Богино хугацаат өр төлбөр		
2.1.1.3	Татварын өр	21,237,189.06	23,253,902.32
2.1.1.8	Урьдчилж орсон орлого	10,158,490.73	4,700,088.32
	Богино хугацаат өр төлбөрийн дүн	31,395,679.79	27,953,990.64
2.1.2	Урт хугацаат өр төлбөр		
2.1.2.4	Бусад урт хугацаат өр төлбөр	387,899,607.17	341,130,019.45
	Урт хугацаат өр төлбөрийн дүн	387,899,607.17	341,130,019.45
	Өр төлбөрийн нийт дүн	419,295,286.96	369,084,010.09
2.3	Эздийн өмч		
2.3.1	Өмч: -төрийн	104,537,450.95	104,537,450.95
2.3.6	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	61,916,617.76	69,776,617.76
2.3.8	Эздийн өмчийн бусад хэсэг	35,618,000.00	35,585,620.00
2.3.9	Хуримтлагдсан ашиг	4,679,244,702.13	4,873,884,772.85
	Эздийн өмчийн дүн	4,881,316,770.84	5,083,784,461.56
	ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗДИЙН ӨМЧИЙН ДҮН	5,300,612,057.80	5,452,868,471.65

2.2 Аудит хийсэн дэлгэрэнгүй орлогын тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Мөрийн н дугаар	Үзүүлэлт	2021 оны 12-р сарын 31	2022 оны 12-р сарын 31
1	Борлуулалтын орлого (цэвэр)	4,130,387,169.00	5,049,214,876.41
2	Борлуулалтын өртөг	4,144,134,195.07	4,397,448,696.54
3	Нийт ашиг (алдагдал)	(13,747,026.07)	651,766,179.87
4	Бусад орлого	357,137,813.74	75,559,315.86
5	Ерөнхий ба удирдлагын зардал	354,728,740.72	348,199,561.98
6	Бусад зардал	296,099,225.32	-
7	Гадаад валютын ханшийн зөрүүний олз (гарз)	(98,480.12)	(127,845.45)
8	Үндсэн хөрөнгө данснаас хассаны олз (гарз)	-	(140,161,363.82)
9	Татвар төлөхийн өмнөх ашиг (алдагдал)	(307,535,658.49)	238,836,724.48
10	Орлогын татварын зардал	61,655.30	44,196,653.76
11	Татварын дараах ашиг (алдагдал)	(307,597,313.79)	194,640,070.72
12	Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	(307,597,313.79)	194,640,070.72
13	Орлогын нийт дүн	(307,597,313.79)	194,640,070.72

2.3 Аудит хийсэн өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Өмч	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	Эздийн өмчийн бусад хэсэг	Хуримтлагдсан ашиг	Нийт дүн
2020 оны 12-р сарын 31-ний үлдэгдэл	104,537,450.95	61,916,617.76	35,618,000.00	4,986,842,015.92	5,188,914,084.63
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлтийн нөлөө, алдааны залруулга	-	-	-	-	-
Залруулсан үлдэгдэл	104,537,450.95	61,916,617.76	35,618,000.00	4,986,842,015.92	5,188,914,084.63
Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	-	-	-	(307,597,313.79)	(307,597,313.79)
2021 оны 12-р сарын 31-ний үлдэгдэл	104,537,450.95	61,916,617.76	35,618,000.00	4,679,244,702.13	4,881,316,770.84
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлтийн нөлөө, алдааны залруулга	-	-	-	-	-
Залруулсан үлдэгдэл	104,537,450.95	61,916,617.76	35,618,000.00	4,679,244,702.13	4,881,316,770.84
Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	-	-	-	194,640,070.72	194,640,070.72
Өмчид гарсан өөрчлөлт	-	-	(32,380.00)	-	(32,380.00)
Дахин үнэлгээний нэмэгдлийн хэрэгжсэн дүн	-	7,860,000.00	-	-	7,860,000.00
2022 оны 12-р сарын 31-ний үлдэгдэл	104,537,450.95	69,776,617.76	35,585,620.00	4,873,884,772.85	5,083,784,461.55

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Мөрийн дугаар	Үзүүлэлт	2021 оны 12-р сарын 31	2022 оны 12-р сарын 31
1	Үндсэн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
1.1	Мөнгөн орлогын дүн (+)	5,403,835,992.48	5,446,850,884.44
	Бараа борлуулсан, үйлчилгээ үзүүлсний орлого	4,805,594,069.78	5,238,044,675.73
	Эрхийн шимтгэл, хураамж, төлбөрийн орлого	382,447,000.00	189,188,450.00
	Даатгалын нөхвөрөөс хүлээн авсан мөнгө	26,007,812.70	652,646.00
	Буцаан авсан албан татвар	22,107,652.24	-
	Бусад мөнгөн орлого	167,679,457.76	18,965,112.71
1.2	Мөнгөн зарлагын дүн (-)	5,247,229,695.11	5,209,073,811.16
	Ажиллагчдад төлсөн	2,698,601,963.31	3,000,419,150.85
	Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн	706,209,648.42	780,090,847.04
	Бараа материал худалдан авахад төлсөн	264,687,761.56	152,645,864.45
	Ашиглалтын зардалд төлсөн	76,641,336.18	96,323,423.77
	Түлш шатахуун, тээврийн хөлс, сэлбэг хэрэгсэлд төлсөн	76,770,914.10	40,044,319.40
	Татварын байгууллагад төлсөн	1,031,684,489.34	1,030,844,102.63
	Даатгалын төлбөрт төлсөн	70,036,139.65	3,447,360.00
	Бусад мөнгөн зарлага	322,597,442.55	105,258,743.02
1.3	Үндсэн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	156,606,297.37	237,777,073.28
2	Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
2.1	Мөнгөн орлогын дүн (+)	-	9,200,000.00
	Үндсэн хөрөнгө борлуулсны орлого	-	9,200,000.00
2.2	Мөнгөн зарлагын дүн (-)	154,682,624.00	139,668,713.70
	Үндсэн хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн	154,682,624.00	82,123,259.15
	Биет бус хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн	-	57,545,454.55
	Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	(154,682,624.00)	(130,468,713.70)
3	Санхүүгийн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
3.1	Мөнгөн орлогын дүн (+)	-	-
3.2	Мөнгөн зарлагын дүн (-)	-	-
	Санхүүгийн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн		
4	Валютын ханшийн зөрүү	(6,220.12)	-
5	Бүх цэвэр мөнгөн гүйлгээ	1,917,453.25	107,308,359.58
6	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	281,018,406.88	282,935,860.13
7	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	282,935,860.13	390,244,219.71

2.5 Эдийн засгийн үзүүлэлт, зорилтот түвшний гүйцэтгэл

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/мянган төгрөгөөр/

№	Үзүүлэлт	2021 оны гүйцэтгэл	2022 оны		
			Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү
1	Нийт орлого	4,487,528.5	4,050,500.0	5,133,137.8	1,082,637.8
	Үүнээс: Үндсэн үйл ажиллагааны орлого	4,130,387.2	4,050,500.0	5,049,214.9	998,714.9
	Үндсэн бус үйл ажиллагааны орлого	357,141.4	-	83,923.0	83,923.0
2	Нийт зардал	4,795,064.2	4,781,904.9	4,894,301.1	112,396.2
	Үүнээс:	-	-	-	-
	а) Борлуулсан бүтээгдэхүүний өртөг	4,144,134.2	4,404,994.2	4,397,448.7	(7,545.5)
	б) Ерөнхий ба удирдлагын зардал	354,728.7	376,910.7	348,199.6	(28,711.2)
	в) Үндсэн бус үйл ажиллагааны зардал	296,201.3		148,652.8	148,652.8
3	Татварын өмнөх ашиг/алдагдал/	(307,535.7)	(731,404.9)	238,836.7	970,241.6
4	Цэвэр ашиг, алдагдал	(307,535.7)	(731,404.9)	194,640.1	926,045.0
5	Төрийн өмчийн ногдол ашиг	-	-	-	-
6	Борлуулалтын 1 төгрөгт ногдох зардал	1.1	1.2	1.0	(0.2)
7	Нийт авлага	309,886.3	309,886.3	650,304.4	340,418.1
	Үүнээс: Зохицуулалтын үйлчилгээний хөлсний авлага	305,023.4	305,023.4	641,837.6	336,814.2
	Бусад авлага	4,862.9	4,862.9	8,466.7	3,603.8
8	Нийт өр төлбөр	419,295.3	419,295.3	369,084.00	(50,211.3)
	Үүнээс: Богино хугацаат өр төлбөр	31,395.7	31,395.7	27,954.0	(3,441.7)
9	Хөрөнгө оруулалт, их засвар	179,269.6	104,600.0	91,607.0	(12,993.0)
10	Нийт ажиллагсдын тоо	96.0	98.0	90.0	(8.0)
11	Нийт цалингийн сан	3,054,405.3	3,261,583.9	3,217,306.0	(44,277.9)
12	Ашигт ажиллагаа /ТӨАшиг/нийт хөрөнгө/	(58.02)	(137.99)	36.72	174.7
13	Төлбөрийн чадварын харьцаа/(МХ+АВ)/БХӨТ/	18.9	10	18.9	8.9